

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/45/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6913218286
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6913218286.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu Stredoslovenská distribučná, a.s., Pri Rajčianke 2927/8, Žilina, IČO: 36 442 151, proti žalovaným 1/ X. W., narodenej XX. XX. XXXX, trvale bytom J. mieru XXXX/XX, D., 2/ X. V., narodenému XX. XX. XXXX, trvale bytom Z.F. zastúpeným JUDr. Andrejom Bartakovičom, advokátom, so sídlom Veterná 1736/79, Rimavská Sobota, o zaplatenie istiny vo výške 3.892,11 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných 1/, 2/ proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 7C/22/2014-348 z 21. novembra 2019 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 7C/22/2014-388 z 26. apríla 2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 7C/22/2014-348 z 21. novembra 2019 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 7C/22/2014-388 z 26. apríla 2022 vo výroku, ktorým uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 3.892,18 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % z dlžnej sumy od 30. 01. 2013 až do zaplatenia (prvý výrok), p o t v r d z u j e a v závislom výroku o trovách konania (druhý výrok) m e n í tak, že žalovaní 1/, 2/ sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

II. Žalovaní 1/, 2/ sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“ resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 21. 11. 2019 v spojení s opravným uznesením zo dňa 26. 04. 2022 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 3.892,18 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % z dlžnej sumy od 30. 01. 2013 až do zaplatenia; všetko v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (prvý výrok). O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % (druhý výrok).

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia istiny 3.892,11 Eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody, ktorá mu vznikla v súvislosti s neoprávneným odberom elektriny. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaní 1/, 2/ neoprávnene odoberali zo zariadenia žalobcu pre verejný rozvod elektrickú energiu na odbernom mieste X/, - P. č. XX/X, odberné miesto č. XXXXXXXX, kde zmluvnou odberateľkou elektrickej energie bola žalovaná 1/, pričom kontrolou vykonanou pracovníkmi žalobcu dňa 09. 01. 2013, ktorí v protokole o zistení neoprávneného odberu elektrickej energie konštatovali, že na elektromere č. XXXXXXXX boli falošné ciachované plomby C. v počte 3

ks a rok overenia je rok 2006. Faktúrou za neoprávnený odber elektriny č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX vyúčtoval žalobca sumu 3.892,11 Eur, ktorá nebola žalobcovi uhradená.

Žalovaná 1/ žiadala žalobu zamietnuť s poukazom na tú skutočnosť, že zásah do elektromera nebol vykonaný, čo bolo preukázané aj znaleckým dokazovaním, keď znalec dospel k záveru, že aj po zohľadnení skutočností, že bola vykonaná výmena pôvodného elektromera za nový, kryt ostal pôvodný a bez porušenia vonkajšej ciachovanej plomby, ktorá slúži na vonkajšiu vizuálnu kontrolu elektromera spotrebiteľom nie je možné, aby sa vymenili resp. poškodili alebo sa inak manipulovalo s ciachovanými plombami umiestnenými na elektromere. Tiež znalcom nebolo zistené, že by bol vykonaný neoprávnený zásah do elektromera. Z obsahu protokolu o zistení neoprávneného odberu elektrickej energie zo dňa 09. 01. 2013 nevyplývalo, že by štvrtá vonkajšia plomba chýbala, bola zamenená alebo sfaľovaná.

Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom, ktorý bol uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) č. k. 13Co/68/2018-322 zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie na nové rozhodnutie. Odvolací súd v odôvodnení uznesenia uviedol, že predmetom konania je nárok uplatnený žalobcom na zaplatenie škody za neoprávnený odber elektrickej energie podľa § 46 ods. 1 písm. c) zák. č. 251/2012 Z. z. o energetike v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „Zákon o energetike“). Ide o právny predpis, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku predpisom špeciálnym a tento taxatívnym spôsobom vymenúva prípady neoprávneného odberu elektriny. V § 46 ods. 2 Zákona o energetike je uvedené, kto je povinný uhradiť škodu pri neoprávnenom odbere (je ním odberateľ), pričom pokiaľ ide o výšku škody, táto je uvedená v § 46 ods. 2, 3 Zákona o energetike. Za neoprávnený odber je charakterizovaný podľa § 46 ods. 1 písm. c) Zákona o energetike taký, ktorý je meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a ktoré nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber elektriny, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom sústavy. V danom prípade dodávateľ je v tomto prípade zodpovednostného vzťahu povinný tvrdiť a preukázať existenciu zmluvného vzťahu na dodávku elektriny v konkrétnom odbernom mieste s odberateľom, neoprávnenosť odberu v podobe porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na meracom zariadení, ktorým sa nezaznamenával alebo nesprávne zaznamenával odber elektriny a že takýmto spôsobom meraný odber elektriny odoberal odberateľ, čím vznikla dodávateľovi škoda. Odberateľ sa môže zodpovednosti za neoprávnený odber zbaviť, ak preukáže, že poškodenie spôsobila tretia osoba, resp. že k poškodeniu došlo mimo sféry jeho zodpovednosti. Ide o objektívnu zodpovednosť, keď dodávateľ musí preukázať, že bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a že toto zariadenie nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenáva odber elektriny.

Z protokolu o zistení neoprávneného odberu elektrickej energie č. XXXX. zo dňa 19. 01. 2013 vyplývalo, že pracovníci žalobcu na odbernom mieste č. XXXXXXXX zistili na elektromere č. XXXXXXXX falošné ciachované plomby X v počte troch kusov s rokom overenia 2006. Zamestnanci dcérskej spoločnosti SEE-metrológia s.r.o., oddelenia kontroly odberných miest U. S., F. D. a W. Z. na podnet servisného strediska v Rimavskej Sobote vykonali kontrolu dňa 09. 01. 2013 na odbernom mieste, kde zistili, že na meradle elektrickej energie č. XXXXXXXX sa nachádzajú 3 ks falošných ciachovaných plomb X Z tohto dôvodu mal žalobca za to, že sa jedná jednoznačne o neoprávnený odber v zmysle § 46 ods. 1 písm. c) Zákona o energetike, nakoľko na elektromere, ktorý bol namontovaný na odbernom mieste, boli umiestnené falošné ciachované plomby X v počte 3 ks, a teda došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii takým spôsobom, že na elektromere boli odstránené originálne plomby X ktoré boli nahradené falošnými plombami s tým, že odberateľ mal záujem pretočiť spotrebu elektrickej energie nameranej na elektromere a to tak, že sa odstránia originálne plomby, elektromer sa otvorí a na číselníku sa pretočí spotreba elektrickej energie a následne sa namontujú falošné plomby. Žalobca tvrdil, že do elektromera bolo zasahované v tom zmysle, že originálne plomby umiestnené na elektromer zo strany ciachovne boli jednoznačne odstránené a na elektromer boli dodatočne umiestnené falošné plomby.

Svedok F. V., ktorý je zamestnancom žalobcu a pracuje ako montér, elektrikár, uviedol, že bol na predmetnom odbernom mieste, kde vykonával obyčajnú kontrolu, zistil, že chýba jedna plomba, ktorou bol zaplombovaný kryt, ktorý kryje elektromer. Uviedol, že rok výroby na elektromere, ktorý je pod krytom elektromera r. 2005 a na elektromere sú tri plomby, čo dávajú v ciachovni Banská Bystrica, následne videl 3 plomby, na ktorých bol rok ciachovania 2004, z toho vyplýva, že nemohli byť tieto plomby ciachované v r. 2004, keď elektromer bol v r. 2005 vyrobený. Skutok nahlásil do Lučenca a zabezpečil krycí plech svojimi plombami. Na kryte plomba chýbala jedna, drôtik bol poškodený a bol položený pod krytom aj s tou plombou. Svedok ďalej uviedol, že hneď na mieste samom bolo jasné, že tieto plomby nie sú originálne, následne zistil, že rok ciachovania bol 2006 na tomto konkrétnom elektromere. Svedok uviedol, že takýchto prípadov bolo viac, ľudia sa však k tomu priznali. Nejaký človek, ktorý za to bral

peniaze, zrejme mal rôzne plomby, ktoré používal a v danom prípade sa asi pomýlil, keď dal z roku 2004, sú to falošné plomby. Prípady, ktoré spomínal boli väčšinou v Rimavskej Sobote.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 46 ods. 1 písm. b), c), § 46 ods. 2 Zákona o energetike. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že na zodpovednosť za škodu v prípade neoprávneného odberu elektriny s určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie spôsobom, ako popísal žalobca, sa aplikuje špecifický princíp objektívnej zodpovednosti. Pri tejto zodpovednosti za škodu musia byť naplnené znaky: existencia protiprávneho úkonu, teda neoprávnený zásah zo strany odberateľa, škoda a príčinná súvislosť medzi existenciou protiprávneho úkonu odberateľa a škodou. Skutková podstata neoprávneného je naplnená vtedy, ak vada určená v meradle majúca za následok, že meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber, je dôsledkom zavineného konania odberateľa. Zodpovednosť za škodu spôsobenú neoprávneným odberom elektriny je síce objektívna ale aj pri tomto druhu zodpovednosti musia byť súčasne naplnené všetky znaky zodpovednosti za škodu, t.j. protiprávny úkon odberateľa, škoda a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom odberateľa a škodou.

K záverom znalca E.. N. H. súd prvej inštancie uviedol, že znalec odpovedal na otázky súdu prvej inštancie bez toho, aby videl konkrétny elektromer, nakoľko elektromer bol už žalobcom vymenený pred znaleckým dokazovaním. Odpovede znalca možno teda hodnotiť len v teoretickej rovine, navyiac odpovede znalca týkajúce sa možného použitia plomb z roku 2004 v elektromere vyrobenom v roku 2005 boli vyvrátené samotným žalobcom, ktorý uviedol, že v r. 2005 plomby sa môžu používať len v tom roku a nikdy nie späť, ako to bolo v danom prípade za rok 2004. Súd prvej inštancie sa teda priklonil k záverom svedka F. V., ktorý mal možnosť posúdiť konkrétny elektromer, pričom vo svojej výpovedi podrobne opísal dôvody, pre ktoré vyhodnotil použité plomby ako neoriginálne. Obrana žalovaných 1/, 2/ sa obmedzila len na poukázanie na závery znaleckého posudku, žalovaní 1/, 2/ žiadne iné dôkazy na podporu svojich tvrdení neuviedli a nenavrhli ani dôkazy na spochybnenie výpovede svedka F. V., preto mal súd prvej inštancie za to, že žaloba žalobcu je dôvodná v celom rozsahu.

Po citácii Čl.8, § 149, § 150 ods. 1, 2, § 151 ods. 1, 2, § 155 ods. 1, 2, 3 Civilného sporového poriadku v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „CSP“) súd prvej inštancie uviedol, že Civilný sporový poriadok zakotvuje jednu zo základných procesných povinností strán sporu, a to povinnosť tvrdiť. Stranu sporu zaťažuje bremeno tvrdenia. Schopnosť strany sporu uniesť bremeno tvrdenia spolu s dôkazným bremenom je predpokladom pre úspech sporu. Nesplnenie povinnosti tvrdiť, resp. nesplnenie povinnosti „relevantne tvrdiť“ (uviesť tvrdenia z hľadiska ich kvality pravdivé, úplné, podstatné a rozhodujúce), má pre stranu sporu procesno-právnu sankciu. Táto sankcia má podobu prehry sporu. Prejaví sa teda v meritórnom rozhodnutí veci.

Ako to vyplýva z čl. 8 CSP povinnosť strany sporu tvrdiť má kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu.

Procesnej povinnosti strany sporu uviesť skutkové tvrdenia zodpovedá procesná povinnosť protistrany poprieť tvrdené skutočnosti. Jedná sa v danom prípade o samostatnú procesnú povinnosť vyplývajúcu z ust. § 151 CMP, ktoré upravuje aj procesné následky za jej nesplnenie.

V posudzovanej veci dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalovaní 1/, 2/ neunesli dôkazné bremeno ohľadom tvrdených skutočností, nepreukázali ani neuviedli žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali ich tvrdenia. Skutkové tvrdenia žalobcu nijakým presvedčivým spôsobom nepopreli a iné skutkové tvrdenia o predmetných skutočnostiach nepredložili a to napriek tomu, že ako to vyplýva z ustanovenia § 151 CSP stranu sporu zaťažuje procesné bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany. Nesplnenie povinnosti tvrdiť (resp. „relevantne tvrdiť“), viedlo k neúspechu žalovaných 1/, 2/ v súdnom spore, pričom súd prvej inštancie vychádzal aj z ustanovenia § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania.

O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal nárok na plnú náhradu trov konania. O výške trov konania súd prvej inštancie rozhodne po právoplatnosti rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie žalovaní 1/-2/ podali včas odvolanie. Navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil a žalobu zamietol a priznal im náhradu trov konania na súde prvej inštancie a odvolacieho konania vrátane trov právneho zastúpenia voči žalobcovi v rozsahu 100% eventuálne, aby odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnili odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 a), b), f), h) CSP.

Poukázali na to, že uznesením odvolacieho súdu č. k. 13Co/68/2018-322 bol rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba žalobcu v celom rozsahu zamietnutá (v poradí prvý rozsudok) zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie na nové rozhodnutie, pričom odvolací súd uložil prvoinštančnému súdu, aby v ďalšom konaní súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia v súlade s §

220 ods. 2, 3 CSP okrem iných jasne, stručne uviedol, aký zistil skutkový stav, ako vyhodnotil dôkazy vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu. Ďalej z odôvodnenia rozhodnutia musí byť zrejmé, ako súd prvej inštancie každý dôkaz jednotlivo hodnotil a ako vyhodnotil všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti vrátane ich hodnotenia z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti, tiež ako vzhľadom na zistený skutkový stav vyhodnotil vzájomne si odporujúce dôkazy.

Z uznesenia odvolacieho súdu nevyplývalo, že rozsudok súdu prvej inštancie (v poradí prvý) bol právne nesprávny, ale z dôvodu, že bol nepreskúmateľný a to z dôvodu absencie jeho riadneho odôvodnenia a riadneho vyhodnotenia dôkazov.

Súd prvej inštancie napriek pokynu nadriadeného súdu len „prerobiť“ odôvodnenie zrušeného rozsudku, rozsudok úplne zmenil v prospech žalobcu a to i napriek tomu, že nebol vykonaný žiadny iný dôkaz, a teda sa nezmenila dôkazná situácia, čím došlo jednoznačne k nesprávnemu procesnému postupu, čím súd prvej inštancie znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V konaní sa oni mohli brániť len tým spôsobom, že mohli poukázať na listinné dôkazy, ktoré vyprodukoval sám žalobca ohľadne plomb, ktorými sa malo manipulovať. Od začiatku sa bránili a poukazovali na to, že vonkajšia plomba, ktorá slúži na vizuálnu kontrolu, bola neporušená. Skutočnosť, že vonkajšia plomba na elektromere nebola porušená, preukazujú záznamy - listinné dôkazy, ktoré vyprodukoval žalobca, kde nie je žiadna zmienka o chýbajúcej alebo porušenej vonkajšej plombe. V prípade, ak by bola porušená alebo by chýbala, tak by o tom musel existovať záznam alebo protokol. Takýto dôkaz však absentuje a túto absenciu takéhoto dôležitého dôkazu sa žalobca snažil nahradiť výpoveďou svojho zamestnanca, ktorý v konaní tvrdil, že táto plomba chýbala. Inú možnosť, ako vypovedať ani nemal, keďže je zamestnancom žalobcu.

Vzhľadom na to, že v listinných dôkazoch absentoval záznam o porušení vonkajšej plomby a na túto skutočnosť žalobca nepoukazoval ani vo svojej žalobe a ani vo vyjadrení k odporu, má sa za to, že vonkajšia plomba na elektromere bola.

Na základe návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania, či bez porušenia vonkajšej plomby mohlo dôjsť k manipulácii s vnútornými plombami na elektromere, ktorý nebol zo strany žalobcu namietaný, kým sa neoboznámil s jeho závermi, znalec jednoznačne vyvrátil

a vylúčil možnosť, že by niekto mohol manipulovať s vnútornými plombami bez porušenia vonkajšej plomby, a tým oni vyčerpali všetky možnosti svojej obrany a súčasne preukázali, že poškodenie spôsobila tretia osoba prípadne, že k poškodeniu došlo mimo sféru ich zodpovednosti.

Všetky ďalšie dôkazy boli vzhľadom na uvedené bezpredmetné, pretože nijakým spôsobom nemôžu a ani nevyvrátili tú skutočnosť, že oni nemohli manipulovať s vnútornými plombami na elektromere.

Znalecké dokazovanie bolo správne vykonané hneď na začiatku celého konania, nakoľko potom by to už nebolo možné, pretože elektromer i napriek tomu, že bol predmetom dokazovania, dal žalobca zničiť, čo potvrdil aj žalobca.

Zdôraznili, že vzťah medzi žalobcom a nimi je spotrebiteľským vzťahom, pričom sa jedná o absolútne nevyrovnaný vzťah, kde silnejšou procesnou stranou je žalobca s finančnými prostriedkami a s ľudskými kapacitami a na druhej strane je dôchodkyňa starajúca sa o chorého otca a otec troch detí, t.j. bežní ľudia, ktorí majú vedomosť o elektromere asi takú, že meria elektriku a z vonkajšej strany je plomba, ktorá slúži na to, aby bolo zrejmé, že nikto nemanipuloval s elektromerom.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných 1/, 2/ uviedol, že súhlasí s rozsudkom súdu prvej inštancie, navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Súd prvej inštancie zistil riadne skutkový stav a riadne aplikoval súvisiace ustanovenia zákona a rozhodnutie dostatočne aj odôvodnil.

4. Žalovaní 1/, 2/ vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedli, že rozsudok súdu prvej inštancie je nespravodlivý a zároveň je aj právne nesprávny, a to z objektívneho hľadiska i z dôvodov uvedených v odvolaní, preto navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil podľa odvolacieho návrhu.

5. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (podľa § 34 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku (prvý výrok) ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil a v závislom výroku o trovách konania (druhý výrok) podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP).

6. Odvolací súd konštatuje, že predmetom sporu bola náhrada škody vo výške 3.892,11 Eur s príslušenstvom za neoprávnený odber elektriny.

7. V súvislosti s odvolacími argumentmi žalovaných 1/, 2/ odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaní 1/, 2/ v odvolacom konaní neuviedli žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré objektívne nemohli uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie a ktoré by spĺňali procesné podmienky uvedené v ustanovení § 366 CSP na to, aby mohli byť relevantným odvolacím dôvodom.

8. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

9. Povinnosť strán tvrdiť potrebné skutočnosti v sporovom konaní sa nazýva povinnosť tvrdenia a vzťahuje sa vždy na konkrétnu skutočnosť uvádzanú stranami. V prípade, že ju strana splnila, platí, že uniesla bremeno tvrdenia. Existencia tvrdenej skutočnosti však podmieňuje existenciu dôkaznej povinnosti, teda povinnosti strany označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Nedodržanie povinnosti tvrdenia alebo dôkaznej povinnosti nie je procesne sankcionované, zväčša sa však prejaví v rozhodnutí vo veci, vo forme neúspechu strany v spore. Pri hodnotení dôkazov Civilný sporový poriadok vychádza zo zásady ich voľného hodnotenia, ktorá vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Hodnotiacia úvaha súdu musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a musí byť preskúmateľná v inštančnom postupe. V priebehu dokazovania súd po vytriedení nepodstatných a nezákonných dôkazov ďalej hodnotí len dôkazy zostávajúce, teda dôkazy dôležité a právne relevantné, ktoré treba posúdiť z hľadiska ich pravdivosti. Posudzovanie pravdivosti konkrétneho dôkazu predpokladá, že sudca takýto dôkaz posudzuje najskôr izolovane z hľadiska vierohodnosti toho, kto ho podáva, a či získané informácie sú svojim obsahom pravdepodobné alebo nie. Následne súd pristúpi k posudzovaniu jednotlivých dôkazov v ich vzájomných súvislostiach tak, aby informácie vyplývajúce z dôkazov, ktoré považuje za pravdivé, tvorili ucelenú a logicky usporiadanú reťaz.

10. Odvolací súd konštatuje, že pri hodnotení dôkazov Civilný sporový poriadok vychádza zo zásady ich voľného hodnotenia, ktorá vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Hodnotiacia úvaha súdu musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a musí byť preskúmateľná v inštančnom postupe. V priebehu dokazovania súd po vytriedení nepodstatných a nezákonných dôkazov ďalej hodnotí len dôkazy zostávajúce, teda dôkazy dôležité a právne relevantné, ktoré treba posúdiť z hľadiska ich pravdivosti. Posudzovanie pravdivosti konkrétneho dôkazu predpokladá, že sudca takýto dôkaz posudzuje najskôr izolovane z hľadiska vierohodnosti toho, kto ho podáva, a či získané informácie sú svojim obsahom pravdepodobné alebo nie. Následne súd pristúpi k posudzovaniu jednotlivých dôkazov v ich vzájomných súvislostiach tak, aby informácie vyplývajúce z dôkazov, ktoré považuje za pravdivé, tvorili ucelenú a logicky usporiadanú reťaz.

11. V posudzovanej veci súd prvej inštancie postupoval v súlade s Čl. 15 ods. 1, 2 CSP, podľa ktorého „Dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.“ Podstatou tzv. materiálneho vedenia sporu je, že súd starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo v konaní najavo (§ 191 ods. 1 CSP).

12. Súd prvej inštancie hodnotil všetky vykonané dôkazy (znalecký posudok, listinné dôkazy, výsluchy svedkov, strán) podľa svojej voľnej úvahy, ktoré limity boli ústavnoprávne, pričom zákonnú silu pripísal jednotlivým dôkazom súd prvej inštancie podľa pravidiel rozumnej a presvedčivej aplikácie princípu voľného hodnotenia dôkazov.

13. Pokiaľ súd prvej inštancie pro svojom rozhodovaní neprihliadol na závery znaleckého dokazovania s odkazom na znalecký posudok č. 4/2015 zo dňa 04. 05. 2015 E. N. H., znalca z odboru Elektrotechnika (ďalej aj „znalecký posudok;“č.l. 135-157 spisu), postupoval správne, keďže súdny znalec nezodpovedal na všetky súdom prvej inštancie položené otázky určite a zrozumiteľne, znalecký posudok trpí rozpormi, nemá oporu v podkladových materiáloch, pričom závery znaleckého posudku boli v rozpore s výsledkami ostatných dôkazov.

14. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že elektromer č. XX., ktorým malo dochádzať k neoprávnenému odberu elektriny na odbernom mieste P. XX/X NO, Z., D. XXXXXXX, znalec nemal reálne v dispozícii, keďže sa na odbernom mieste (na mieste obhliadky dňa 28. 03. 2015) nenachádzal, pričom znalec pri vypracovaní vychádzal jedine z fotodokumentácie elektromera.

15. Znalec na otázku č.5, či je možné, aby elektromer č. XXXXXXX vyrobený v roku 2005, bol metrologicky overený - očiachovaný v roku 2004, odpovedal: „Vo všeobecnosti je známe - keď niečo bolo vyrobené v roku X, nemohlo toto byť overené či očiachované v roku X-1, pretože to ešte neexistovalo. Preto elektromer č. XXXXXXX vyrobený v roku 2005, nemohol byť metrologicky overený- očiachovaný v roku 2004.“

Následne znalec na otázku č. 6, či je možné, aby elektromer č. XXXXXXX vyrobený v roku 2005 a metrologicky overený v r. 2006, obsahoval originálne overovacie značky laboratória s rokom overovania 2004, bez zásahu neoprávnenej osoby, odpovedal: „Keď zadávateľ tejto otázky uvádza, že to boli značky laboratória a originálne s rokom overenia 2004, znalec s týmto konštatovaním môže len súhlasiť. Je to predovšetkým z toho dôvodu, pretože - vyrobiť takéto overovacie značky nie je to jednoduchá záležitosť. Už len výroba plomb a samotných plombovacích lieští - to by chcelo veľkého profesionála a najmä veľmi technicky zdatného a navyše v danej problematike maximálne znalého.

Tak teda - je možné, aby elektromer č. XXXX vyrobený v roku 2005 a metrologicky overený v roku 2006, obsahoval originálne overovacie značky laboratória s rokom overovania 2004, bez zásahu neoprávnenej osoby. Znalec túto možnosť teda nevylučuje a zastáva názor, že toto jeho stanovisko potvrdzuje holá skutočnosť, že tieto originálne značky neporušené boli nájdené pracovníkom Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s. a to až dňa 09. 01. 2013.“

16. Súd prvej inštancie správne vychádzal z výsluchu svedka Jánoša V., ktorý zistil neoprávnený odber elektrickej energie (viď Protokol o zistení neoprávneného odberu elektrickej energie č. NO * XX. zo dňa 09. 01. 2013). Jeho výpoveď bola vierohodná, a to s prihliadnutím na vzťah k stranám a k posudzovanej veci, s prihliadnutím na jeho rozumovú a duševnú vyspelosť, na okolnosti, ktoré doprevádzali jej vnímanie skutočností, o ktorej vypovedal, vzhľadom na spôsob reprodukcie týchto skutočností a na správanie pri výpovedi (presvedčivosť, istota, plynulosť výpovede, ochota odpovedať na otázky a podobne) a na poznatky získané na základe hodnotenia iných dôkazov (do akej miery je dôkaz výpoveďou svedka súladný s inými dôkazmi, či im odporuje, prípadne či sa vzájomne dopĺňajú). Výpoveď svedka XX. V. bola v zhode so skutočnosťami zistenými dňa 09. 01. 2003 na mieste samom, t.j. že na elektromere boli falošné ciachované plomby na X v počte 3 ks a rok overenia bol 2006. Výpoveď svedka bola súladná i s výpoveďami ďalších svedkov (U. J. - viď Zápisnica o pojednávaní zo dňa 13. 10. 2015;č.l. 172-173, V. Z., vedúceho metrologické laboratória SSE - Metrológia s.r.o., Žilina - viď Zápisnica o pojednávaní zo dňa 19. 01. 2016; č.l. 244-245).

17. Svedok F. V. pri výsluchu pred súdom prvej inštancie dňa 19. 11. 2015 uviedol: „Ja som bol na predmetnom odbernom mieste, kde som vykonával obyčajnú kontrolu a zistil som, že chýba tá plomba jedna, ktorou bol zaplombovaný kryt, ktorý kryje elektromer. Pracujem už 25 rokov a hneď som videl, že tam niečo nesedí, pretože rok výroby na elektromere, bolo vidno rok výroby elektromera, ktorý je pod krytom elektromera - r. 2005 a na elektromere sú tri plomby, čo dávajú v ciachovni Banská Bystrica; následne som videl 3 plomby, na ktorých bol rok ciachovania r. 2004. Z toho vyplývalo, že nemohli byť tieto plomby ciachované v r. 2004, keď elektromer bol v r. 2005 vyrobený. Rok výroby bol 2005, teda nemohol byť skôr overený ako vyrobený. Tento skutok som nahlásil do Lučenca a zabezpečil som krycí plech svojimi plombami. Ja som to už ďalej neriešil, pretože na to je špeciálna skupina v Lučenci, ktorá sa tým zaoberá. Ja uvádzam, že na kryte plomba chýbala - jedna, ako to vyplýva aj z fotodokumentácie, táto tam nebola. Tento drôtik bol poškodený a bol položený pod krytom aj s tou plombou. Potom som sa dostal k samotnému elektromeru, tam boli tie ciachované plomby z r. 2004. Mne to bolo hneď na

mieste samom jasné, že tieto plomby nie sú originálne. Následne som zistil, že rok ciachovania v tomto konkrétnom elektromere bol rok 2006, vtedy bol ciachovaný elektromer.“

18. Podľa názoru odvolacieho súdu skutočnosť, že svedok F. XX. bol zamestnancom žalobcu a o neoprávnenom odbere elektriny sa dozvedel pri výkone svojej práce, neznamená, že svedok je nevierohodný, resp. pred súdom prvej inštancie klamal.

19. Keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že došlo na odbernom mieste č. XXXXXXXX k neoprávnenému odberu elektriny, keďže na elektromere č. XXXXXXXX boli falošné ciachované plomby X v počte troch kusov s rokom overenia 2006, vznikol žalobcovi voči žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu škody z titulu neoprávneného odberu elektriny vo výške 3.892,18 Eur s príslušenstvom, a to s odkazom na faktúru za neoprávnený odber elektriny zo dňa 15. 01. 2013, splatnú dňa 29. 01. 2013 (č.l. 4 spisu).

20. Odvolací súd v súvislosti s odvolacími námietkami žalovaných 1/, 2/ dodáva, že v posudzovanej veci sa nejedná o spotrebiteľský spor v zmysle ustanovenia § 290 CSP, a to spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou, pretože predmetom sporu (konania) bola náhrada škody z titulu neoprávneného odberu elektriny.

21. Vzhľadom na uvedené odvolaciu súdu neostala iná možnosť rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku (prvý výrok) podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 potvrdiť.

22. Odvolací súd ďalej konštatuje, že síce súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní o náhrade trov konania aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci,“ avšak formulácia výroku rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania (druhý výrok) je nesprávna, keďže z výroku rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania nie je možné vyvodiť, ktorý subjekt má povinnosť žalobcovi (ktorý mal vo veci úspech) nahradiť trovy konania, preto odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil výrok rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania (druhý výrok) tak, že žalovaní 1/, 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

23. Pri rozhodovaní o trovách tohto odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“ Odvolací súd pri svojom rozhodovaní v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. V tomto prípade bol v odvolacom konaní plne úspešný žalobca, preto odvolací súd rozhodol, že žalovaní 1/, 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

24. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Podľa ustanovenia § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d) nemá náležitosti podľa § 428, e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

Odvolací súd poučuje strany v zmysle ustanovenia § 160 CSP o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou a o možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o predbežné poskytnutie právnej pomoci v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytnutí právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení ďalších zákonov.